

# **RAPORT DE ACTIVITATE 2018**

**CRJM**

CENTRUL DE  
RESURSE JURIDICE  
DIN MOLDOVA

# Cuprins

Despre CRJM .....	3
Echipa CRJM .....	4
Consiliul de administrare al CRJM .....	4
Suținătorii și donatorii CRJM .....	4
Mesajul președintelui .....	5
CRJM – laureat al premiilor Uniunii Europene pentru societatea civilă .....	6
Sporirea independenței, eficienței și responsabilității justiției.....	7
Respectarea drepturilor omului .....	9
Promovarea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea societății civile și a democrației .....	12
Activitatea CRJM în cifre: 2018 .....	15
Sursele de finanțare ale CRJM .....	16
Bilanțul CRJM .....	18
Situația de venituri și cheltuieli .....	19

# Despre CRJM

## Identitate

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) este o organizație necomercială care contribuie la consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, cu accent pe justiție și drepturile omului. Realizăm activități de cercetare și de advocacy. Suntem independenți și neafiliați politic.

## Viziune

Trăim într-o țară democratică și prosperă în care oamenii sunt liberi și responsabili, trăiesc în siguranță, au oportunități egale, sunt protejați de lege, au încredere în justiție și în viitor.

## Misiune

CRJM promovează justiția independentă, eficientă și responsabilă, respectarea drepturilor omului, un mediu prielnic pentru societatea civilă și democrație. În aceste domenii identificăm problemele cu impact sistemic, le aducem pe agenda publică, propunem soluții, reacționăm la abuzuri și mobilizăm parteneri pentru schimbări în bine.

## Valori

CRJM crede în democrație, statul de drept, respectarea drepturilor omului și valorile unei societăți deschise.

## Principii

CRJM se conduce de următoarele principii:

- Profesionalism
- Integritate și transparență
- Respect pentru etica profesională
- Abordare din perspectiva drepturilor omului
- Atitudinea pro-activă și constructivă în schimbarea spre bine
- Colegialitate și abordare participativă în luarea deciziilor strategice
- Echilibrul de gen
- Neafilierea politică

## Echipa CRJM

Vladislav GRIBINCEA, Președinte  
Nadejda HRIPTIEVSCHI, Directoare de program  
Sorina MACRINICI, Directoare de program  
Ion GUZUN, Consilier juridic  
Ilie CHIRTOACĂ, Consilier juridic  
Daniel GOINIC, Consilier juridic  
Dumitru AMBROCI, Consilier juridic  
Victoria VIRSCHI, Consilier juridic  
Olga BURUCENCO, Directoare a serviciului administrativ  
Aurelia CELAC, Manager financiar și contabil  
Natalia ȘEREMET, Manager web și rețele sociale  
Mihaela CIBOTARU, Coordonatoare de comunicare

## Consiliul de administrare al CRJM

Tatiana RĂDUCANU, Președinte (începând cu iunie 2018)  
Arcadie BARBĂROȘIE, Președinte (până în iunie 2018, ulterior membru al Consiliului de Administrare)  
Corina CEPOI  
Peter-Vlad IANUȘEVICI  
Elena PROHNIȚCHI  
Nicolae ROȘCA (până în iunie 2018)

## Membrii CRJM

Raisa BOTEZATU  
Andrei BRIGHIDIN  
Vladislav GRIBINCEA  
Ion GUZUN  
Nadejda HRIPTIEVSCHI  
Elena LEȘAN  
Sorina MACRINICI  
Cristina MARTIN  
Veronica MIHAILOV-MORARU  
Ana REVENCO  
Nicolae ROȘCA  
Corneliu RUSNAC  
Octavian ȚÎCU

## Sușținătorii și donatorii CRJM

Agenția Statelor Unite ale Americii pentru Dezvoltare Internațională (USAID)  
Ambasada Statelor Unite ale Americii  
Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România  
Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova  
Fundația pentru o Societate Deschisă  
Fundația Soros-Moldova  
Centrul European pentru Drept Necomercial (ECNL)  
Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională (SIDA)



Anul 2018 a fost o continuare previzibilă, însă deloc plăcută, a anului 2017. Climatul general din țară s-a deteriorat. Au fost anulate alegerile Primarului mun. Chișinău, justiția practic nu reacționa la deraierea executivului și legislativului, autoritățile au continuat atacurile împotriva societății civile, iar modul de numire a persoanelor cheie din justiție nu a fost nici transparent și nici bazat pe merit. Multe din proiectele din domeniul justiției și societății civile inițiate anterior au fost fie blocate la autoritățile publice centrale, fie au fost lansate altele, care deraiau de la politicile promovate anterior. Din aceste motive, în 2018 am cooperat mai puțin cu autoritățile publice la elaborarea proiectelor de acte normative și am reacționat mai activ în privința inițiativelor sau atacurilor lansate de autorități. O atenție deosebită a fost acordată consolidării societății civile.

Activitățile Centrului de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) în domeniul justiției au fost marcate de o mai mare incertitudine în ceea ce privește intenția statului de a reforma în continuare sistemul judecătoresc, deschiderea tot mai redusă a reprezentanților justiției pentru reforme veritabile, reducerea la tăcere a vocilor critice din interiorul sistemului judecătoresc. În 2018 am atras o atenție deosebită transparenței sistemului judecătoresc și măsurilor care puteau submina independența judecătorilor și combaterea corupției. Am continuat monitorizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), informând periodic societatea despre activitatea acestuia.

CRJM a continuat activitățile de informare și instruire în domeniul drepturilor omului și de consolidare a societății civile în Republica Moldova. Am informat Consiliul Europei, Uniunea Europeană și alți parteneri de dezvoltare despre gradul de respectare a drepturilor omului în țară. Am reacționat public la încălcările deosebit de grave ale drepturilor omului și am solicitat fără mult succes atragerea la răspundere a vinovaților. În scopul sporirii nivelului educației în spirit democratic în rândul tinerilor, CRJM a desfășurat lecții publice în universități.

Critica mai multor organizații ale societății civile (OSC) față de politicile problematice promovate de autorități a determinat atacuri dure ale guvernării menite să discrediteze și să dezbină OSC-urile. CRJM, împreună cu alte organizații, a publicat un document cu privire la atacurile asupra societății civile pentru a semnaliza această problemă și a descuraja astfel de practici în viitor. De asemenea, împreună cu alte organizații neguvernamentale (ONG), am monitorizat modul de implementare a reformelor prioritare asumate de Guvern. Anul 2018 a fost al doilea an în care a fost aplicat mecanismul desemnării procentuale (Legea 2%). În 2018 am continuat promovarea acestuia, atât în rândul OSC-urilor cât și al contribuabililor.

În 2018 Asociația a devenit și mai vizibilă în rândul publicului larg prin interviuri la principalele surse media independente, proiecții de filme, evenimente organizate în regiuni și activitatea pe rețelele de socializare.

Folosind această ocazie, din numele echipei CRJM, vreau să mulțumesc încă o dată tuturor partenerilor, susținătorilor și donatorilor CRJM pentru buna colaborare și susținerea activităților noastre și promovarea obiectivelor comune. De asemenea, suntem profund recunoscători membrilor Consiliului de Administrare al Asociației, membrilor Asociației și echipei CRJM pentru devotament și implicare.

Vladislav GRIBINCEA

Președinte, Centrul de Resurse Juridice din Moldova



Diploma și premiul acordat Centrului de Resurse Juridice din Moldova în cadrul concursului „PREMIU EUROPEN PENTRU SOCIETATEA CIVILĂ”

## CRJM – laureat al premiilor Uniunii Europene pentru societatea civilă

La 12 mai 2018, Uniunea Europeană a premiat realizările și inițiativele OSC-urilor cu impact pozitiv asupra democrației, dezvoltării economice și a coeziunii sociale din Republica Moldova. [CRJM s-a numărat printre premianți](#), primind mențiunea specială „ADVOCACY pentru SCHIMBARE” pentru implementarea proiectului „Promovarea egalității – Consolidarea agenților schimbării”. Proiectul a avut drept scop sporirea gradului de conștientizare a populației privind egalitatea și nediscriminarea în Republica Moldova.

# Sporirea independenței, eficienței și responsabilității justiției

## I. Selecția și promovarea judecătorilor

În 2018, Parlamentul a [modificat procedura de numire și promovare a judecătorilor](#). Aceste modificări sunt în consonanță cu [recomandările CRJM](#). Noile modificări țin de modul de organizare a concursurilor, obligând Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) să scoată la concurs toate posturile vacante din sistem și oferă dreptul candidaților cu cel mai bun punctaj să își aleagă prioritar funcția din cele disponibile. Aceste modificări încurajează excelarea candidaților și creează premise pentru selectarea și promovarea judecătorilor în bază de merit.

CRJM a continuat să monitorizeze activitatea CSM. Am continuat să monitorizăm numirea și promovarea judecătorilor. Ne-a interesat dacă numirile sunt în bază de merit, aceasta fiind o condiție esențială pentru independența judecătorilor. Numirile din 2018 de la Curtea Supremă de Justiție (CSJ) și Curtea Constituțională (CCM) cu greu puteau fi numite ca fiind bazate pe merit. CSM, de regulă, nu își motivează hotărârile cu privire la concurs, descurajând candidații buni de a mai participa la concurs. La majoritatea concursurilor pentru judecător al CSJ sau pentru funcții de conducere, a participat un singur candidat, o practică din ce în ce mai răspândită în anii 2017-2018. În consecință, concursurile sunt de fapt numiri în funcție a candidatului dorit.

CRJM a reacționat la numirile netransparente din sistemul judiciar. Alături de alte OSC-uri, [am condamnat numirea în grabă](#), pe ascuns și pe criterii politice, a trei judecători la CCM. Noi am solicitat CSM-ului, Guvernului și Parlamentului să elaboreze proceduri clare de numire a judecătorilor la CCM, care să fie transparente și să asigure numirea judecătorilor constituționali pe bază de merit.

## II. Independența, imparțialitatea și responsabilitatea judecătorilor

În iulie 2018, Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor a fost modificată esențial. Modificările au luat în calcul o parte din [propunerile CRJM](#) care țin de simplificarea procedurii de examinare a cauzelor disciplinare împotriva judecătorilor. În special, a fost simplificată procedura de examinare a plângerilor vădit-nefondare, au fost mărite competențele Inspecției Judecătorilor și a fost clarificat sensul unor abateri disciplinare.

În 2018, CRJM a analizat cât de uniformă a fost [practica instanțelor judecătorești în cauzele ce vizează integritatea angajaților statului](#) în anii 2014-2018. Am constatat că multe din soluțiile judecătorilor cu privire la declararea averilor nu sunt consecvente. De asemenea, noi am monitorizat câteva cauze de rezonanță în care existau semne de justiție selectivă și am publicat două infografice, unul în care erau comparate [dosarele Filat, Platon și Șor](#), iar altul cu privire la [sanțiunile pentru corupție aplicate funcționarilor de rang înalt](#). Doar pe rețelele sociale, acestea au fost vizualizate de peste 13,000 de persoane. Fiind impulsionați de cele 20 de condamnări ale Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO), [am analizat cât de uniformă este practica CSJ](#) privind admiterea cererilor de revizuire în cauze civile. În cadrul cercetării au fost studiate 70 de hotărâri ale CSJ de admitere a revizuirilor. Autorii analizei au avut dubii serioase în ceea ce privește existența cu adevărat a temeiurilor de revizuire a 28 din cele 70 de hotărâri (40%).

## Lansarea documentului de politici „Admiterea cererilor de revizuire în cauzele civile – este oare uniformă practica Curții Supreme de Justiție?”



În noiembrie 2018, CBS AXA, la comanda CRJM, a efectuat [un sondaj](#) în rândul avocaților. Sondajul și-a propus să identifice percepțiile cu privire la independența, eficiența și responsabilitatea sistemului de justiție și impactul unor reforme din domeniul judiciar. CSM și Procuratura Generală nu au încuviințat chestionarea judecătorilor și, respectiv, a procurorilor, în cadrul acestui sondaj. Din acest motiv, au fost chestionați doar avocații. Rezultatele nu sunt tocmai îmbucurătoare: doar 48% din respondenți consideră că reformarea sistemului judecătoresc a avut un impact pozitiv asupra sistemului judecătoresc. 44% din respondenți apreciază calitatea actului de justiție ca fiind mai slabă decât în anul 2011. 81% din respondenți nu cred că judecătorii din Republica Moldova sunt independenți. Cât privește soluțiile judecătorilor din Republica Moldova, 65% din avocați nu le consideră echitabile și adoptate fără influențe din exterior.

Alături de alte OSC-uri, CRJM a criticat inițiativa de modificare a [regulilor privind publicarea hotărârilor judecătorești](#), promovat de Centrul Național privind Protecția Datelor cu Caracter Personal (CPDCP). Modificările lărgeau categoriile de hotărâri judecătorești care nu urmau a fi publicate pe web și impuneau anonimizarea tuturor hotărârilor judecătorești. CSM nu a susținut aceste modificări. Totuși, problema nu a dispărut. Un nou pachet de legi privind protecția datelor cu caracter personal a fost promovat în Parlament. Acesta impunea obligativitatea anonimizării tuturor hotărârilor judecătorești. Acest proiect a fost restituit CPDCP pentru îmbunătățire.

Pentru a comunica Parlamentului European, CRJM [a analizat](#) care sunt provocările majore ale justiției în Republica Moldova și cum pot fi ele redresate. Documentul conține recomandări concrete privind redresarea stării deplorabile din justiție.



## Respectarea drepturilor omului

În ianuarie 2018, CRJM a publicat tradiționala [analiză privind situația Republicii Moldova la CtEDO](#) pentru anul precedent. În 2017, Moldova ocupa locul 5 din cele 47 de țări membre după numărul cererilor depuse la CtEDO. Cele mai frecvente tipuri de violări constatate în cauzele moldovenești sunt neexecutarea hotărârilor judecătorești (hotărâri vechi), maltratarea, anchetarea inadecvată a maltratărilor și deceselor, detenția în condiții proaste, detenția arbitrară, casarea neregulamentară a hotărârilor judecătorești irevocabile. De asemenea, CRJM a sintetizat [violările din hotărârile CtEDO adoptate în anii 1997-2017](#) în cauzele moldovenești. CRJM am mai informat Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei [în privința condițiilor de detenție](#) și [investigării torturii](#) în Republica Moldova. 24 de avocați [au fost instruiți](#) despre aspectele cu privire la echitatea procedurilor penale.

Prezentarea analizei privind situația Republicii Moldova la CtEDO



Numărul mare de arestări și de interceptări a convorbirilor telefonice confirmă implicit existența unor probleme sistemice. Aparent, una dintre acestea este activitatea judecătorilor care autorizează aceste măsuri (judecătorii de instrucție). CRJM [a analizat](#) eficiența și provocările instituției judecătorilor de instrucție cu scopul de a oferi o protecție suplimentară drepturilor omului în cadrul procedurilor penale. Am constatat că, deși în ultimii zece ani volumul de lucru al judecătorilor de instrucție aproape că s-a triplat, numărul judecătorilor de instrucție nu s-a schimbat simțitor. Acest fapt nu poate să nu le afecteze calitatea lucrului. Faptul că mulți judecători de instrucție sunt foști procurori sau ofițeri de urmărire penală nu poate să nu-și pună amprenta asupra atitudinii acestora. CRJM a recomandat introducerea în lege a interdicției de a ocupa funcția de judecător pentru judecătorii cu o experiență mai mică de câțiva ani, balansarea volumului de muncă al acestora și asigurarea unui control mai riguros al activității lor.

Participanții seminarului de instruire în domeniul Convenției Europene pentru Drepturile Omului (CEDO)



În 2018, noi am continuat activitățile de informare și instruire în domeniul drepturilor omului. Circa 280 de studenți au fost informați despre statul de drept și drepturile omului la [lecții publice](#) și [proiecții de filme](#). Din cauza obținerii întârziate a finanțării, școala de vară programată pentru anul 2018 a avut loc în ianuarie 2019.

Lansarea documentului „Judecătorii de instrucție la 15 ani de activitate – bilanțuri și perspective de viitor”



## Proiecția de film „Privind în suflet – despre profesia de judecător” desfășurată pentru avocați



Pentru august 2018 au fost anunțate ample manifestări de protest. În scopul asigurării dreptului la protest pașnic, CRJM a elaborat [recomandări pentru participanții la proteste](#), care explică ce este permis și ce este interzis la protest și cum se depune o plângere împotriva abuzurilor autorităților față de protestatari. De asemenea, CRJM, împreună cu alte ONG-uri, [a criticat](#) comportamentul autorităților de la protestele din 26-27 august și 1 septembrie 2018.

În septembrie 2018, CRJM, împreună cu alte ONG-uri, a [reacționat public la expulzarea abuzivă a celor șapte cetățeni](#) turci din țară și [a solicitat](#) tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de acest abuz. De asemenea, noi [ne-am pronunțat](#) și împotriva discursului de ură al politicienilor, solicitând procuraturii să ia măsuri. Procurorii nu au dat curs solicitărilor noastre, pe motiv că nu au văzut aparențe de infracțiuni.

# Promovarea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea societății civile și a democrației

## I. Monitorizarea politicilor

În octombrie 2017, CRJM, împreună cu [Expert-Grup](#) și [ADEPT](#), au continuat procesul de monitorizare a implementării reformelor prioritare asumate de Guvern și Parlament în raport cu Uniunea Europeană. Scopul monitorizării a fost de a oferi o opinie independentă asupra implementării reformelor și responsabilizarea guvernării. Rezultatele monitorizării, publicate în 2018, au arătat că 55% din acțiunile propuse au fost îndeplinite. Cel mai înalt nivel de realizare a fost estimat pentru domeniul „Guvernanță în sectorul financiar-bancar”, la polul opus fiind domeniul „Justiție și combaterea corupției”. De asemenea, CRJM a analizat [gradul de respectare de către Republica Moldova a angajamentelor din Acordului de Asociere cu privire la societatea civilă](#).

Prezentarea raportului final de monitorizare a Foii de parcurs



## II, Societatea civilă

La 18 mai 2018, au fost publicate [Strategia de dezvoltare a societății civile \(SDSC\)](#) pentru perioada 2018– 2020 și Planul de acțiuni pentru implementarea strategiei. CRJM a contribuit la îmbunătățirea acestora, în special în ceea ce privește sustenabilitatea financiară a OSC-urilor. De asemenea, CRJM a întocmit un document analitic cu privire la principalele provocări ale sectorului necomercial din Republica Moldova.

În mai 2018, CRJM și alte 35 de OSC-uri [au solicitat](#) Parlamentului să adopte proiectul Legii cu privire la organizațiile necomerciale în lectură finală. Această solicitare a fost susținută și de către Ambasadorul

Uniunii Europene la Chișinău, Peter MICHALCO și Directoarea misiunii USAID Moldova, Karen HILLIARD. Cu regret, proiectul așa și nu a fost încă adoptat în lectură finală.

Transparența procesului decizional este o componentă importantă a statului de drept, iar practicile la acest capitol din Republica Moldova erau deseori problematice. Din acest motiv, CRJM a avut în vizor acest domeniu. În octombrie 2018, CRJM [a publicat o analiză](#) a cadrului legislativ și a practicii privind transparența procesului decizional la nivelul Parlamentului. Documentul conține recomandări pentru Parlament privind îmbunătățirea proceselor de consultare publică a proiectelor de acte și accesul la informație. În același context, CRJM [a cerut](#) Parlamentului organizarea dezbaterilor publice înainte de adoptarea noului Cod de reguli și proceduri parlamentare. Consultările nu au fost organizate, dar nici codul nu a fost adoptat în versiune finală.

În 2017, OSC-urile din Moldova au continuat să fie ținta atacurilor. Scopul acestora pare să fie discreditarea OSC-urilor și descurajarea sectorului asociativ de a se implica activ în treburile publice sau de a critica inițiativa guvernării. CRJM, alături de alte 16 organizații, [a publicat un document comun](#) care prezintă peste 30 de atacuri din partea persoanelor publice, blogger-ilor și mass-media afiliate puterii.

CRJM a fost unul din principalii promotori ai introducerii dreptului contribuabililor de a aloca 2% din impozitul său pe venit unui ONG (Mecanismul 2%). Mecanismul a fost introdus în 2016 și a început să fie aplicat începând cu 2017. CRJM a făcut [bilanțul primului an de implementare a Legii 2%](#). 2018 a fost al doilea an de implementare a mecanismului 2%, iar datele statistice confirmă că mecanismul devine din ce în ce mai popular. În 2018, 28,388 de contribuabili au desemnat 2% din impozitul său pe venit, cu 34% mai mult decât în 2017, iar suma totală direcționată a fost de două ori mai mare decât în 2017.

În scopul promovării mecanismului 2%, CRJM a continuat instruirile pentru ONG-uri, la care au participat 91 de persoane. În același scop, am elaborat un set de [materiale informative](#) pentru ca beneficiarii mecanismului 2% să-și planifice și să desfășoare o campanie de promovare eficientă. În septembrie 2018, noi [am discutat cu autoritățile](#) despre optimizările necesare pentru eficientizarea mecanismului 2%. O mare parte din [propunerile CRJM](#) au fost acceptate de către Guvern. Acestea se referă la notificarea ONG-urilor despre existența datoriilor la stat, informarea contribuabilului despre validarea desemnării și generarea datelor pentru ONG-uri despre contribuabilii care au desemnat în folosul lor.

#### Întâlnirea cu reprezentanții autorităților privind optimizarea și eficientizarea mecanismului 2%



### III. Combaterea corupției

Împreună cu alte OSC-uri, CRJM [a condamnat public](#) adoptarea legislației privind amnistia capitalului. În esență, aceasta a reprezentat o grațiere a capitalului obținut din surse dubioase. În pofida solicitărilor noastre, legea a fost adoptată rapid de către Parlament și promulgată de către Președinte.

În vara anului 2018, a fost făcută publică strategia de recuperare a fraudei bancare. [CRJM a analizat această strategie](#) și a constatat că nu este cunoscută cu exactitate suma sustrasă din sistemul bancar. Strategia nu menționează faptul că, după trei ani de investigații, nimic din banii sustrași nu era încă restituit. Pe alocuri, strategia conține informații fie contradictorii, fie prezentate în mod manipulator. De asemenea, nu este clar cine a aprobat strategia și care este gradul de angajare pentru implementarea ei cu succes.

Pe tot parcursul anului 2018, CRJM a elaborat materiale informative privind [activitatea Autorității Naționale de Integritate \(ANI\)](#) și a [inspectorilor de integritate](#), precum și despre [certificatul de integritate](#). Alte materiale, inclusiv spoturi video, vizau [conflictul de interese](#), [verificarea averilor demnitarilor](#) și [riscurile faptelor de corupție](#). Materialele au fost pe larg preluate de mass-media și distribuite de ANI.

# 2018

## Activitatea CRJM în cifre

RAPOARTE ȘI ALTE  
PUBLICAȚII

14

2017  
14



OPINII JURIDICE

10

2017  
14



APELURI/DECLARAȚII

22

2017  
28



APARIȚII  
ÎN MASS-MEDIA

394

2017  
661



SPOTURI VIDEO

4

2017  
0



ALTE EVENIMENTE  
PUBLICHE

12

(peste 320 de participanți)

2017  
11



INFOGRAFICE

8

(peste 3,000 de vizualizări)

2017  
3

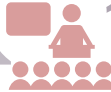


SEMINARE ȘI LECȚII  
PUBLICHE

13

(peste 380 de participanți)

2017  
8



PROIEȚII DE FILM

11

(circa 300 de participanți)

2017  
13



Facebook / LIKES \*

**f** 5,845  
4,694 / 2017

Twitter / FOLLOWERS \*

**t** 256  
147 / 2017

Abonați la noutățile CRJM \*

**e** 1200

\* La 31 decembrie 2018

## Sursele de finanțare ale CRJM<sup>1</sup>

Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională USAID- contract de grant Nr AID-117-A-1600003 (USAID RoL)
Ambasada Olandei - contract de grant nr 4000000535 (DEJ)
Departamentul de stat al SUA - contract de grant Nr. S-INLEC-17-GR-0059 (INL)
Centrul European Non-Profit pentru Drept – contract de grant f/nr (ECNL2 și ECNL3)
Agenția Suedeză pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională, Grant nr. 12136 (SIDA)
Ambasada Regatului Țărilor de Jos, Contract BKR-18-MATRA-02 \ (MATRA-IS)
Centrul Analitic Independent Expert-Grup – contract de prestări servicii nr. PRAR-2/2 (PRAR2)
Fundația Soros Moldova, Contract de prestări servicii nr.25 BG 2017 \ (FSM BG3)
Intrări de numerar din vânzări de active imobilizate
Desemnare procentuală 2 %
Fondul de auto-finanțare CRJM

### Surse de finanțare USD

### Surse de finanțare EUR

### Surse de finanțare MDL

### Total surse de finanțare, echivalent MDL

Notă: **Total finanțare 2018** – echivalentul a **575,902 USD**.

**Total finanțare cumulativ** – echivalentul a **2,307,491 USD**

**Total ieșiri de fonduri 2018** – echivalentul a **599,020 USD**.

**Total ieșiri de fonduri cumulativ** – echivalentul a **2,226,439 USD**.

*Rata oficială medie de schimb pentru 2018 – 16,8031 MDL/USD.*

<sup>1</sup> Extras din Raportul de Audit al CRJM pentru anul 2018



Valuta	Anul 2018		Cumulativ		Buget
	MDL	USD/EUR	MDL	USD/EUR	
USD	4,381,733	256,886	9,454,030	602,964	1,200,000
EUR	101,769	5,289	901,220	42,789	42,675
USD	1,753,044	105,917	4,258,077	241,936	249,981
USD	664,130	39,757	664,130	39,757	40,174
USD	1,734,448	101,662	1,734,448	101,662	625,000
EUR	872,380	44,718	872,380	44,718	103,672
USD	96,295	-	96,295	-	96,295
MDL	27,782	-	27,782	-	27,782
MDL	15,151	-	-	-	-
MDL	6,142	-	-	-	-
MDL	24,067	-	-	-	-
	6,895,202	504,222			
	2,708,597	50,007			
	73,142	-			
	<b>9,676,941</b>	554,229			

## Bilanțul CRJM <sup>2</sup>

	31 decembrie <b>2018</b> MDL	31 decembrie <b>2017</b> MDL
<b>Active imobilizate</b>		
Imobilizări necorporale	18,065	34,772
Imobilizări corporale	350,545	358,593
<b>TOTAL ACTIVE IMOBILIZATE</b>	<b>368,610</b>	<b>393,365</b>
<b>Active circulante</b>		
Creanțe curente	491	5,549
Creanțe aferente mijloacelor cu destinație specială	914,004	271,860
Creanțe ale bugetului	-	-
Numerar	1,491,420	1,126,758
Investiții financiare curente	1,325,767	753,110
Obiecte de mica valoare și scurtă durată	46,517	43,818
Cheltuieli anticipate curente	-	624
<b>TOTAL ACTIVE CIRCULANTE</b>	<b>3,778,199</b>	<b>2,201,719</b>
<b>TOTAL ACTIVE</b>	<b>4,146,809</b>	<b>2,595,084</b>
<b>Capital și datorii</b>		
Capital propriu		
Excedent net	44,636	35,336
Fond de active imobilizate	368,610	393,364
Fond de autofinanțare	1,281,673	1,002,813
<b>TOTAL CAPITAL PROPRIU</b>	<b>1,694,919</b>	<b>1,431,513</b>
<b>Datorii curente</b>		
Finanțări și încasări cu destinație specială	1,935,220	836,484
Datorii comerciale și avansuri primite	6,909	3,401
Datorii față de buget	-	-
Venituri anticipate curente	55,190	51,826
Alte datorii curente	454,571	271,860
<b>TOTAL DATORII CURENTE</b>	<b>2,451,890</b>	<b>1,163,571</b>
<b>TOTAL CAPITAL ȘI DATORII</b>	<b>4,146,809</b>	<b>2,595,084</b>

<sup>2</sup> Extras din Raportul de Audit al CRJM pentru anul 2018

## Situația de venituri și cheltuieli <sup>3</sup>

	<b>2018</b>	<b>2017</b>
Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială	7,787,062	7,633,242
Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială	(7,771,911)	(7,633,242)
<b>Excedent aferent mijloacelor cu destinație specială</b>	<b>15,151</b>	
Venituri din activitatea economică	124,077	350,590
Cheltuieli din activitatea economică	(94,592)	(315,254)
<b>Profit din activitatea economică</b>	<b>29,485</b>	<b>35,336</b>
<b>Excedent Net</b>	<b>44,636</b>	<b>35,336</b>

<sup>3</sup> Extras din Raportul de Audit al CRJM pentru anul 2018

## Centrul de Resurse Juridice din Moldova

📍 Str. A. Șciusev 33, MD-2001  
Chișinău, Republica Moldova

☎ +37322843601

☎ +37322843602

@ contact@crjm.org

🌐 [www.crjm.org](http://www.crjm.org)

📘 CRJM.org

🐦 CRJ Moldova

🏷 CRJM

